Oricîte sfaturi ar exista, anumite lecţii le învăţăm pe bază de căzături şi lovituri. (Anonim)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

3 ianuarie

2014

Anul XIII

nr. 1 (500)

8 pagini – 4 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: *Irina BUREA*, *Lilia DUMINICA*
Jurist: *Vitalie MODRÎNGĂ*
Redactor-stilizator: *Corina BERZOI*
Asistenţă computerizată: *Maria BONDARI*
Contabila: *Maria JOSANU*

Republica Moldova va primi 15 milioane de euro pentru reformele din justiţie pag. 3

Consultaţii publice privind proiectul „Servicii medicale de calitate pentru persoanele deţinute în penitenciare” pag. 4

Sistemul penitenciar şi societatea civilă – parteneri în activităţile de prevenire a delicvenţei juvenile pag. 5

Iurie Leancă despre ţările UE care s-au pronunţat în favoarea ridicării vizelor pentru Moldova

„Republica Moldova este într-o situaţie pe de o parte complicată şi dificilă, pe de altă parte unică. În cazul în care parcurgem cu succes această perioadă cu multiple provocări, atunci putem să asigurăm ţării un altfel de viitor”. Declaraţiile au fost făcute într-un interviu de către premierul R. Moldova Iurie Leancă.

Prim-ministrul spune că deşi criza politică de la începutul anului 2013 a creat un fundal deloc pozitiv, a doua jumătate a fost una mult mai bună, cu mai multe realizări, atît pe plan intern, cît şi pe plan extern. „Cea mai importantă realizare în 2013 a fost revenirea în albia unui dialog politic, care, sper, a redat o anumită încredere cetăţenilor, un dialog ce ne-a permis să avem pe de o parte stabilitatea necesară şi pe de altă parte previzibilitatea actului guvernării, un dialog şi o conlucrare între Executiv, majoritatea parlamentară şi partidele politice care constituie coaliţia de guvernare”, declară el.

Potrivit lui I. Leancă, Summitul de la Vilnius a fost un eveniment important, pentru că au fost parafate Acordul de Asociere şi cel de Liber Schimb. De asemenea, şeful Cabinetului de miniştri s-a arătat optimist şi încrezător că statele membre ale Uniunii Europene se vor pronunţa pentru anularea vizelor în cazul cetăţenilor moldoveni. „Cînd s-a discutat această chestiune la reuniunea ambasadorilor statelor membre ale UE, nici o ţară nu s-a pronunţat împotriva ridicării vizelor pentru moldoveni. A fost luată prin consens, în unanimitate”, a conchis Iurie Leancă.

„Cel tîrziu în martie-aprilie, actualul Legislativ European va vota ridicarea vizelor pentru cetăţenii Republicii Moldova”

Veşti bune pentru Republica Moldova. Europarlamentarul român Marian Jean Marinescu a fost desemnat raportor din partea grupului PPE din Parlamentul European pentru Republica Moldova în problema ridicării vizelor.

Marian Jean Marinescu a declarat că va depune toate eforturile ca pînă la sfîrşitul lunii aprilie Parlamentul European să voteze ridicarea vizelor pentru cetăţenii Republicii Moldova. Conform afirmaţiilor europarlamentarului român, calendarul pentru procedurile de ridicare a vizelor este unul extrem de strîns. „Primul raport care va evidenţia progresele Republicii Moldova va fi în luna ianuarie 2014, urmînd ca pînă cel tîrziu în luna martie-aprilie, actualul Legislativ European să voteze ridicarea vizelor pentru cetăţenii Republicii Moldova, astfel încît viitoarele alegeri europarlamentare să nu întîrzie drumul european al Moldovei. Comisia Europeană a trimis Parlamentului European o propunere de schimbare a legislaţiei, ceea ce înseamnă că în cadrul unui regulament se vor trece, pur şi simplu, dintr-o anexă în alta categoria de persoane/cetăţeni care trebuie să aibă sau nu viză. Acolo sînt toate statele, nu doar Moldova. Este foarte simplă procedura, să vedem cît de simplă va fi discuţia în Parlamentul European”, a mai spus europarlamentarul român.

Oficialul se declară optimist sperînd că parlamentarii europeni vor aprecia eforturile Republicii Moldova în procesul apropierii de Uniunea Europeană.

Marian Jean Marinescu este vicepreşedintele grupului PPE din Parlamentul European.

Începe ziua cu DREPTUL!

Italia va susţine parcursul european al Republicii Moldova

Republica Moldova va beneficia de sprijin din partea Italiei în contextul aspiraţiilor sale proeuropene. Despre acest lucru a declarat ambasadorul Republicii Moldova în Italia Stela Stîngaci.

Diplomatul a spus că, în urma a mai multe întrevederi pe care le-a avut cu oficialităţile italiene, a primit asigurări că vor fi implementate mai multe proiecte moldo-italiene întru susţinerea vectorului ales de ţara noastră.

„Am discutat cu preşedintele Italiei despre reformele noastre, dar şi despre obstacolele care ne stau în faţă, am vorbit despre necesitatea consolidării relaţiilor la nivel local între cele două ţări şi despre numeroasa comunitate moldovenească din Italia, ce reprezintă o punte vie între cele două state. Am exprimat interesul nostru şi sprijinul pentru semnarea unui Acord privind protecţia socială a celor peste 200 de mii de cetăţeni moldoveni aflaţi pe teritoriul Italiei şi am primit asigurări că îl vom avea”, a declarat Stela Stîngaci.

Diplomatul a mai spus că preşedintele Italiei a avut doar cuvinte de apreciere la adresa cetăţenilor noştri aflaţi în ţara sa. Totodată, Stela Stîngaci a menţionat că preşedintele Italiei a salutat vectorul de politică externă pe care l-a ales Republica Moldova. „Ne-a încurajat să continuăm cu multă determinare reformele începute, astfel încît să asigurăm bunăstarea cetăţenilor noştri”, a menţionat ambasadorul Moldovei la Roma.

Stela Stîngaci spune că a avut mai multe întrevederi cu reprezentanţii puterii locale din Italia. „Am discutat despre colaborarea instituţională între administraţiile locale din Moldova şi Italia, despre colaborarea în domeniul economic, socio-umanitar şi cultural. Există un mare potenţial de colaborare pe această dimensiune, deoarece noi aici putem dezvolta parteneriate, împărtăşi experienţă şi bune practici, putem accesa împreună fonduri europene pentru realizarea proiectelor comune”, a mai spus diplomatul.

Italia va prelua preşedinţia Consiliului UE începînd cu al doilea semestru al anului viitor.

IMPORTANT:
Stimaţi cititori, vă anunţăm că următorul număr al ziarului *DREPTUL* va apărea la 17 ianuarie 2014.

Flash

Cea mai ieftină forţă de muncă din Europa este în Republica Moldova. Salariul mediu e de peste 20 de ori mai mic decît în Elveţia

Cele mai mici salarii medii din Europa se înregistrează în Republica Moldova - 263 de dolari net lunar, Albania - 264 de dolari net şi Ucraina - 303 dolari. România se află pe locul şase în topul statelor europene cu cel mai mic salariu mediu, după Bulgaria şi Macedonia.

Ţara vecină ramîne în continuare unul dintre statele cu cele mai ieftine costuri a forţei de muncă din Europa, salariul mediu al unui angajat român fiind de 1553 de lei pe lună net (474 de dolari net). Pe de altă parte, un elveţian cîştigă, în medie, 5600 de dolari net lunar (4200 de euro), potrivit datelor din anul 2011.

În curriculumul şcolar ar putea fi incluse teme privind protecţia datelor cu caracter personal

În curriculumul şcolar ar putea fi incluse teme privind protecţia datelor cu caracter personal. În acest sens, Ministerul Educaţiei a încheiat un acord de cooperare cu Centrul Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al R. Moldova.

Potrivit oficialilor, scopul principal al acordului este crearea unui sistem durabil de instruire continuă a elevilor şi personalului din învăţămînt cu privire la principiile de protecţie a datelor cu caracter personal.

Documentul prevede schimbul reciproc de experienţă, de documente, date statistice, rezultate ale cercetărilor ştiinţifice, broşuri, materiale analitice şi conceptuale, precum şi acte normative şi documente relevante domeniilor de activitate.

De asemenea, se prevede implementarea treptată şi graduală a diverselor programe de instruire a cadrelor profesorale şi introducerea în curriculumul naţional şcolar a unor teme, cursuri privind protecţia datelor cu caracter personal.

Astfel, principalele obiective ale acordului sînt: promovarea, prin eforturi comune, a conceptelor: „viaţă privată" şi „protecţia datelor cu caracter personal".

Vameşii vor putea confisca bunurile utilizate la săvîrşirea contravenţiilor

Serviciul Vamal al Republicii Moldova atenţionează cetăţenii că în urma efectuării unor modificări la legislaţia vamală, bunurile utilizate la săvîrşirea unei contravenţii la frontieră vor fi confiscate.

Potrivit Serviciului de presă al vămii, aceste modificări vor contribui la sporirea securităţii economice a statului prin diminuarea numărului de cazuri de trecere ilegală a mărfurilor peste frontiera de stat.

Pînă în prezent, colaboratorii vamali nu puteau pune sechestru pe maşinile sau bunurile prin care au fost comise unele încălcări la vamă, pe motiv că nu erau proprietatea contravenientului.

Absolvenţii vor putea aplica online la universităţi

Absolvenţii de liceu ar putea aplica online la universităţi începînd cu anul viitor. Anunţul a fost făcut de ministrul Educaţiei Maia Sandu, în cadrul unui club de presă.

Potrivit şefei Direcţiei învăţămînt superior de la Ministerul Educaţiei, Nadejda Velişco, în prezent, se creează un sistem special care ar permite candidaţilor să depună toate documentele şi datele necesare online.

„Prin această reformă sperăm să reducem atît timpul necesar pentru depunerea actelor, cît şi corupţia în cadrul comisiei de admitere", a menţionat N.Velişco.

La sfîrşitul perioadei de admitere, universităţile vor primi lista tuturor candidaţilor împreună cu informaţiile necesare, iar cei admişi vor fi selectaţi în baza unei formule.

Sistemul va fi finanţat din proiectul e-transformare a guvernării, precum şi din surse bugetare.

Elicopterele sanitare vor putea ateriza pe acoperişul Spitalului de Urgenţă

Spitalul de Urgenţă din oraşul Chişinău va avea o platformă de aterizare pentru elicopterele sanitare de urgenţă. Platforma este în proces de amenajare pe blocul 4 al instituţiei, aflat în renovare.

Directorul Centrului Naţional de Medicină Urgentă din Chişinău, Gheorghe Ciobanu, a menţionat că platforma va oferi posibilitatea aterizării elicopterelor sanitare direct pe acoperişul instituţiei. De aici, un ascensor va coborî în Secţia reanimare şi sala de operaţie.

Gheorghe Ciobanu a spus că aviaţia sanitară va fi utilizată din 2014. Iniţial, la transportarea bolnavilor vor fi antrenate elicopterele Întreprinderii de Stat „Moldaeroservice". Ulterior, va fi procurat un elicopter sanitar performant, dotat cu toate utilajele medicale necesare pentru transportarea pacienţilor în stare gravă. Costul unui astfel de elicopter este de circa 6 milioane de euro.

Sfaturile poliţiştilor de sărbători: Dacă plecaţi noaptea de acasă, lăsaţi un aparat de radio în funcţiune

Mai mulţi poliţişti şi carabinieri asigură ordinea publică în perioada sărbătorilor de iarnă. Oamenii legii susţin că de Revelion şi Crăciun au loc cele mai multe jafuri.

Portofelele celor aflaţi la cumpărături, bijuteriile, telefoanele, bunurile lăsate la vedere în autoturisme, dar şi cele din locuinţe sînt ţintele preferate ale infractorilor.

Pentru prevenirea furturilor din case, poliţiştii recomandă să se ţină uşa de acces în locuinţă sau poarta încuiate, chiar dacă gospodarii nu sînt plecaţi. Totodată, cînd plecaţi de acasă, se recomandă să verificaţi ferestrele, pentru a nu rămîne vreuna deschisă, iar dacă părăsiţi locuinţa pe timpul nopţii, lăsaţi o lumină aprinsă sau un aparat de radio în funcţiune. Nu lăsaţi cheile de la locuinţă în locuri uşor accesibile hoţilor şi nu spuneţi nimănui faptul că urmează să lipsiţi de acasă pentru mai mult timp.

De asemenea, cetăţenii sînt sfătuiţi să nu lase în casă sume mari de bani sau bunuri de valoare.

Pe stradă sau la cumpărături, poliţiştii ne recomandă să ţinem geanta cu bani şi bunuri lipită de corp, protejată de unul dintre braţe.

„Evitaţi să vă deplasaţi pe alei întunecate sau străzi necirculate. Dacă mergeţi pe trotuarul unei străzi intens circulate, în apropierea zonei carosabile, ţineţi poşeta ori geanta pe partea opusă a străzii. Manifestaţi prudenţă faţă de persoanele care vă abordează sub diferite pretexte sau încearcă să vă distragă atenţia. Păstraţi o distanţă care să vă ofere siguranţa", recomandă poliţiştii.

Nici automobilele nu trebuie lăsate fără supraveghere. Poliţiştii îi sfătuie pe şoferi să evite să parcheze în locuri izolate şi să aibă grijă să nu lase în interiorul maşinii genţi sau sacoşe, aparate GPS, telefoane mobile, camere foto, documente sau alte bunuri de valoare.

Şeful Direcţiei Generale Poliţie, Ordine Publică a Ministerului Afacerilor Interne, Marin Maxian, susţine că în asigurarea ordinii publice, pe tot teritoriul ţării, sînt antrenaţi mai mulţi poliţişti şi carabinieri, iar itinerarele şi echipele de patrulare sînt dublate.

Anul trecut, în timpul sărbătorilor de iarnă au fost înregistrate peste o mie de infracţiuni de acest gen.

Persoanele cu dizabilităţi locomotorii vor putea urca mai uşor în avioanele ce decolează de pe Aeroportul Chişinău

Serviciul „Ambulift" este disponibil pe Aeroportul Internaţional Chişinău începînd cu 25 decembrie 2013. Astfel, pe Aeroportul Internaţional Chişinău, persoanele cu dizabilităţi locomotorii pot beneficia, gratuit, de dispozitive speciale pentru îmbarcarea şi debarcarea din avion. Echipamentul „Ambulift" a fost cumpărat de către o companie de deservire la sol care activează la aeroport. Acesta este destinat pentru deservirea pasagerilor cu dizabilităţi, numiţi în industria aeronautică pasageri cu mobilitate redusă (Passengers with Reduced Mobility), care se pot deplasa doar cu ajutorul cărucioarelor rulante.

Potrivit unui comunicat plasat pe site-ul airoport.md, MGH Ground Handling este prima companie din Republica Moldova care dispune de astfel de echipament. Serviciul „Ambulift" este oferit clienţilor începînd cu 25 decembrie 2013, conform aprobării obţinute de către Autoritatea Aeronautică Civilă. Echipamentul „Ambulift" este fabricat în conformitate cu cerinţele şi recomandările IATA, întrunind toate condiţiile de siguranţă şi confort necesare pentru deservirea pasagerilor cu mobilitate redusă, care intenţionează să călătorească cu aeronave, se mai spune în comunicat.

Pînă acum, persoanele cu dizabilităţi erau urcate în avion cu ajutorul altor oameni, pe braţe.

Moldovenii care lucrează în Rusia nu vor fi obligaţi să cunoască istoria şi limba rusă. Consiliul Federaţiei a respins proiectul de lege privind migranţii

Cetăţenii Republicii Moldova care muncesc în Federaţia Rusă, la fel ca şi migranţii din alte ţări, deocamdată, nu vor fi obligaţi să cunoască istoria acestui stat şi limba rusă, cum prevedea un proiect de lege adoptat de către autorităţi.

Consiliul Federaţiei a respins acest proiect şi a creat o comisie de conciliere în vederea îmbunătăţirii acestuia.

Preşedintele Consiliului Federaţiei Valentina Matvienko a declarat jurnaliştilor că senatorii au decis să respingă acest proiect de lege pe motiv că este „incorect" şi conţine multe inadvertenţe juridice.

Duma de Stat a adoptat la 20 decembrie un proiect de lege, iniţiat de către un grup de deputaţi, potrivit căruia de la 1 ianuarie 2014, urma să fie introdus un examen obligatoriu privind cunoaşterea de către migranţi a istoriei Rusiei, limbii ruse şi a elementelor de bază ale legislaţiei ruse.

Legea se referă la străinii care solicită permis de şedere temporară sau permanentă în Rusia, permis de muncă temporară sau brevete.

Potrivit unor date, în Federaţia Rusă muncesc aproximativ 500 000 de cetăţeni ai Republicii Moldova.

Ce vor păţi spitalele şi medicii care vor cere bani de la pacienţii cu poliţă de asigurare medicală

Spitalele care le vor cere pacienţilor ce dispun de poliţă de asigurare medicală să achite pentru serviciile medicale prestate vor fi sancţionate. Acestea nu vor primi, în luna următoare, suma integrală de bani din partea Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină. Decizia a fost aprobată de Guvern şi a întrat în vigoare de pe 1 ianurie 2014.

Hotărîrea îi mai obligă pe medicii care îi vor impune pe pacienţi să plătească pentru investigaţii medicale să întoarcă banii din cont propriu.

Unii manageri ai spitalelor salută decizia.

„Pacientul trebuie să primească volumul deplin indiferent de localitate, indifernt de sex, gen, religie şi toate celelate", susţine directoarea spitalului raional Orhei, Elena Palanciuc.

Olga Teodor este una dintre pacientele care, deşi are poliţă de asigurare, a fost nevoită să-şi cumpere preparatul de care avea nevoie.

Medicii spun însă că pacienta a procurat medicamente care nu i-au fost prescrise de specialist.

„Pacienta singură a insistat ca să-i fie administrat preparatul dat. Trebuia să-l primească după externare în condiţii de ambulator. Ea declară că i s-a spus că acest medicament nu este şi că ar fi bine să-l cumpere. Probabil, la moment, în farmacie el lipseşte acum, vom vedea care este cauza", a spus vicedirectorul Spitalului raional din Orhei, Andrei Stratulat.

Şi alţi pacienţi spun că sînt obligaţi să plătească pentru serviciile medicale.

„Au fost probleme, s-au cerut bani, pentru că ceea nu-i, ceea nu-i şi trebuie de procurat. Şi într-adevăr am procurat", confirmă un bărbat.

Pînă acum, CNAM sancţiona financiar doar spitalele care prestau servicii medicale necalitative.

Republica Moldova va primi 15 milioane de euro pentru reformele din justiţie

Republica Moldova şi-a îndeplinit obligaţiile convenite cu Uniunea Europeană realizînd paşi concreţi întru reformarea instituţiilor de drept. Pentru aceasta, ţara noastră va primi 15 milioane de euro, ceea ce constituie prima tranşă din cele 60 de milioane de euro promise de Uniunea Europeană în scopul reformării sistemului justiţiei naţionale. Declaraţii în acest sens au făcut Oleg Efrim, ministrul Justiţiei, şi Pirkka Tapiola, şeful Delegaţiei Uniunii Europene în Republica Moldova.

În alocuţiunea sa, O. Efrim a ţinut să sublinieze că acest fapt este un motiv de bucurie şi „înseamnă că am convins Uniunea Europeană de seriozitatea intenţiilor noastre. Republica Moldova urmează să finalizeze precondiţiile pentru a obţine cea de-a doua tranşă de ajutor financiar de la UE. Vorbim aici despre pachetul de legi anticorupţie”.

Potrivit ministrului, Uniunea Europeană acoperă mai mult de jumătate din suma necesară pentru implementarea reformelor în justiţie. „Uniunea Europeană oferă Republicii Moldova un sprijin fără precedent, pentru reforma în justiţie, pentru o ţară care nu este membră a Uniunii Europene. În anul 2012, am reuşit să creăm peste 500 de locuri de muncă în sistemul judecătoresc. Am reuşit să majorăm bugetul pentru justiţie, în anul 2013, cu 60 la sută, comparativ cu bugetul pentru anul 2012”.

La rîndul său, Pirkka Tapiola a declarat că Uniunea Europeană va continua să susţină reformele din ţara noastră precizînd, însă, că mai avem multe de făcut. „Sînt convins că vom reuşi. Vorbim despre reformele de care sîntem interesaţi să vină în beneficiul cetăţeanului, iar acest lucru se încadrează în dialogul Uniunea Europeană - Republica Moldova. Corupţia din sistemul judiciar reprezintă una dintre cele mai urîte forme de corupţie într-un stat”, a spus Pirkka Tapiola.

Totodată, şeful Delegaţiei UE în ţara noastră a mai adăugat că celelalte trei tranşe, din sprijinul financiar european de 60 de milioane de euro, vor fi acordate pînă în anul 2016. Mărimea acestora va varia în funcţie de amploarea reformelor.

Pentru ca statul nostru să beneficieze în continuare de suportul bugetar din partea Uniunii Europene, este nevoie ca în următorul an să respecte mai multe condiţii privind reformarea sistemului judiciar, procesului de urmărire penală, executarea hotărîrilor judecătoreşti, sistemului de justiţie juvenilă, intoleranţa faţă de corupţie şi o serie de măsuri în domeniul protecţiei drepturilor omului, se arată într-un comunicat al Ministerului Justiţiei.

Pînă în prezent, a fost adoptată Strategia de reformă a sectorului justiţiei 2011-2016, dar şi Planul de acţiuni pentru implementarea acesteia, a fost creat Mecanismul de coordonare şi monitorizare a implementării strategiei, au fost adoptate actele normative necesare implementării Legii cu privire la asigurarea egalităţii. De asemenea, s-a purces la reformarea sistemului judiciar, prin crearea poziţiilor de administratori ai instanţelor şi asistenţi judiciari, îmbunătăţirea sistemului de evaluare a performanţelor judecătorilor etc.

Suma de 60 de milioane de euro reprezintă suport bugetar care nu produce faţă de Republica Moldova obligaţii de rambursare. Acordul de finanţare a fost semnat la 14 iunie curent, la Bruxelles.

L.D.

Guvernul a aprobat Planul Naţional de armonizare a legislaţiei pentru anul 2014

Racordarea legislaţiei naţionale la standardele Uniunii Europene va continua şi în anul 2014. Autorităţile îşi propun să avanseze în acest sens, prin transpunerea a 83 de acte ale UE. Guvernul a aprobat Planul Naţional de Armonizare a Legislaţiei pentru anul 2014.

„Angajamentele Republicii Moldova faţă de UE, în ultimul timp, capătă o dimensiune tot mai bine conturată, care se bazează pe implementarea Acordului de Asociere cu UE, inclusiv a Acordului privind instituirea Zonei de Liber Schimb, precum şi a Acordului privind crearea Spaţiului Aerian Comun dintre Republica Moldova şi UE. În acest context, proiectul Planului Naţional de armonizare a legislaţiei pentru anul 2014 vine să propună o structurare pentru agenda Guvernului în privinţa priorităţilor de armonizare legislativă”, a precizat ministrul Justiţiei Oleg Efrim.

Premierul Iurie Leancă a menţionat că armonizarea legislativă la standardele UE este foarte importantă în contextul apropierii de UE, solicitînd colegilor să contribuie la realizarea acestui deziderat.

„Este foarte important să armonizăm legislaţia, să continuăm cu ajustarea standardelor europene. În acest sens, rog toţi colegii să contribuie la acest exerciţiu şi sper ca la începutul anului să avem o discuţie detaliată: care este situaţia, care sînt problemele, ce trebuie să facem ca să accelerăm acest proces de trecere la toate standardele europene şi să ne dezicem de cele vechi, care ne creează probleme suplimentare”, a spus prim-ministrul Iurie Leancă.

În baza planului vizat, urmează să fie asigurată transpunerea a 83 de acte ale Uniunii Europene. Măsurile legislative naţionale, care vor realiza transpunerea, includ 58 de proiecte, dintre care 16 legi, 31 de hotărîri de Guvern şi 11 acte departamentale. Peste 40 sînt propuneri de acte noi, iar 15 urmează să fie acte de modificare.

Proiectul a fost coordonat cu toate autorităţile publice interesate şi include domenii importante precum: standardizarea, societăţi comerciale, contabilitate şi audit, servicii financiare, agricultură, proprietate intelectuală, sănătate şi securitate în muncă, protecţia mediului înconjurător, concurenţă, transport aerian, energie, securitate şi justiţie.

Totodată, Ministerul Justiţiei a elaborat un nou proiect de lege care prevede o procedură specială, simplificată pentru armonizarea legislaţiei naţionale cu cea a Uniunii Europene. Documentul urmează să fie aprobat de Cabinetul de miniştri.

C.D.

Moldovenii pot contesta decizia refuzului de acordare a vizei la Ambasada Germaniei

Portalul Viza.md continuă să informeze utilizatorii săi despre particularităţile refuzului de acordare a vizelor străine şi posibilităţile existente ale moldovenilor de a contesta astfel de decizii. Vă propunem să luaţi cunoştinţă de următoarele aspecte ale refuzului de eliberare a vizei la Ambasada Germaniei în Republica Moldova.

Respingerea cererii de viză

Respingerea cererii de viză germană dovedeşte faptul că la depunere, dosarul cererii nu a fost complet. Respingerea cererii de viză nu semnifică refuzul eliberării acesteia. Solicitanţii ai căror acte nu au putut fi primite, vor fi informaţi la ghişeu despre documentele ce lipsesc. În cazul cînd ulterior vor parveni întrebări, solicitantul are posibilitatea de a se informa la secţia vize a Ambasadei Germaniei, în timpul orelor de consultaţii la telefon. Pentru protecţia datelor, informaţia referitoare la viza va fi oferită doar solicitantului personal.

Refuzul de viză şi posibilitatea de contestare

Conform Legii germane cu privire la dreptul de şedere, argumentarea refuzului eliberării vizei nu este necesară. Însă, pentru informarea solicitantului de viză ambasada anexează, bineînţeles, în majoritatea cazurilor, un formular în care sînt indicate motivele refuzului.

Solicitantul are posibilitatea de a contesta decizia ambasadei. Posibilitatea de contestare reprezintă un fel de recurs, dar care din motive administrativ-juridice nu poate fi numită ca atare. Prin intermediul contestării se solicită o verificare repetată a deciziei de către ambasadă.

Pentru aceasta este necesar, desigur, ca solicitantul de viză (nu persoana-gazdă) să se adreseze cu această rugăminte în formă scrisă ambasadei. Contestarea deciziei are sens, în principiu, doar atunci cînd solicitantul prezintă informaţii sau dovezi suplimentare, care ar putea înlătura îndoielile ambasadei (despre aceasta persoana va fi informată de regulă prin intermediul formularului menţionat mai sus).

Ambasada sugerează să nu utilizaţi scrisorile de contestare ale aşa-numiţilor „ofertanţi” moldoveni, deoarece acestea conţin numai formulări standard, care în majoritatea cazurilor nu prezintă informaţii relevante pentru examinarea contestării.

Dacă solicitantul de viză poate prezenta informaţii şi dovezi suplimentare, se recomandă să se întocmească un text propriu (în limba română sau rusă) care trebuie tradus în limba germană.

Din cauza numărului considerabil al contestărilor, termenul de examinare va constitui cel puţin 6-8 săptămîni. În cazul confirmării refuzului, solicitantul va fi informat despre motivele care au stat la baza acestei decizii.

Important: Persoana-gazdă nu are posibilitatea să conteste refuzul. Pentru protecţia datelor, ambasada nu va oferi nici o informaţie privind motivele refuzului sau etapa la care se află examinarea contestării. De aceea, ambasada roagă să nu fie efectuate solicitări de acest gen prin telefon sau în formă scrisă. În cazul cînd cetăţeanul, în calitate de persoană-gazdă, doreşte să remită o informaţie, care urmează a fi luată în consideraţie la examinarea contestării, aceasta urmează a fi prezentată în formă scrisă. Dacă solicitantul din motive ce ţin de timp sau din alte considerente nu doreşte să aleagă modalitatea de contestare a refuzului, el poate depune în orice moment, din nou, actele pentru viză împreună cu informaţii şi dovezi suplimentare.

Consultaţii publice privind proiectul „Servicii medicale de calitate pentru persoanele deţinute în penitenciare”

Ministerul Justiţiei a desfăşurat, recent, o şedinţă de lucru în cadrul căreia a fost supus dezbaterilor publice proiectul „Servicii medicale de calitate pentru persoanele deţinute în penitenciare”. Acesta a fost prezentat de Vladimir Cojocaru, colaboratorul Departamentului Instituţiilor Penitenciare, în comun cu membrii grupului de lucru din cadrul structurii menţionate.

Întrunirea a fost prezidată de Vladimir Grosu, viceministrul Justiţiei. La eveniment au luat parte reprezentanţi ai Departamentului Instituţiilor Penitenciare, Ministerului Justiţiei, Cancelariei de Stat, Ministerului Sănătăţii, Procuraturii Generale, Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină, Consiliului Naţional de Evaluare şi Acreditare în Sănătate, Casei Naţionale de Asigurări Sociale şi Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova.

Potrivit informaţiei Ministerului Justiţiei, scopul proiectului rezidă în identificarea opţiunii de intervenţie în privinţa acordării serviciilor medicale de calitate pentru persoanele private de libertate, echivalente cu cele prestate în sistemul public de sănătate şi de interacţiune eficientă a personalului medical cu administraţia penitenciară locală.

Astfel, în procesul analizării proiectului în cauză, participanţii au venit cu un şir de sugestii privind îmbunătăţirea lui. Opţiunile de intervenţie propuse ţin de: menţinerea situaţiei actuale, transferul responsabilităţilor de asistenţă medicală a deţinuţilor din penitenciare către Ministerul Sănătăţii, crearea în cadrul sistemului penitenciar a unei subdiviziuni subordonate independente – „Direcţia de Îngrijiri Medicale a Persoanelor Private de Libertate”, crearea unei direcţii responsabile de sănătatea în penitenciare subordonată Ministerului Justiţiei şi separată de Departamentul Instituţiilor Penitenciare. Recomandarea Ministerului Justiţiei privind crearea în cadrul sistemului penitenciar a unei subdiviziuni subordonate independente a fost susţinută de majoritatea celor prezenţi la dezbateri.

Ministerul Justiţiei mai informează că elaborarea documentului a fost dictată de necesitatea realizării acţiunii nr. 6.4.5, din Planul de acţiuni privind implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiţiei pentru anii 2011-2016, dar şi în scopul aplicării recomandărilor formulate de Misiunea Agenţiei Naţiunilor Unite pentru Combaterea Drogurilor şi Criminalităţii (UNODC) şi Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii (OMS) din 9-13 aprilie 2012: „Organizarea serviciilor medicale în sectorul penitenciar al Republicii Moldova”.

După completarea şi definitivarea proiectului, acesta, împreună cu avizele primite de la autorităţile publice vizate şi tabelul de divergenţe, va fi remis Cancelariei de Stat. Ulterior, va fi inclus pe agenda şedinţei Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică.

E de menţionat că, sprijinul necesar la elaborarea acestui proiect a fost acordat de Agenţia Naţiunilor Unite pentru Combaterea Drogurilor şi Criminalităţii şi Asociaţia Obştească „AFI”.

L.D.

Proiectul legii cu privire la magazinele sociale a fost expertizat de către CAPC din perspectiva drepturilor omului

Centrul de Analiză şi Prevenire a Corupţiei (CAPC) a efectuat, recent, expertizarea din perspectiva drepturilor omului a proiectului legii cu privire la magazinele sociale.

Reieşind din nota informativă, scopul proiectului de lege menţionat constă în instituirea magazinelor sociale, care vor asigura un preţ redus la produsele de primă necesitate pentru păturile social vulnerabile, în acest fel fiind redusă inechitatea socială existentă în Republica Moldova.

Autor al proiectului de Lege este un grup de deputaţi din Parlament.

Aşadar, potrivit CAPC, deşi intenţia autorilor este expusă clar, totuşi, nota informativă nu conţine toate elementele unei fundamentări necesare proiectului de act legislativ, aşa cum prevede art.20 din Legea privind actele legislative nr.780/2001. Astfel, nota informativă nu conţine o fundamentare economico-financiară (deşi potrivit prevederilor proiectului de lege pentru înfiinţarea şi activitatea magazinelor sociale, precum şi salarizarea personalului acestora, vor fi necesare mijloace şi resurse financiare din partea fondatorilor, adică a autorităţilor publice locale de nivelul al doilea) şi nici analiza impactului de reglementare (deşi legea reglementează activitatea de întreprinzător).

Totodată, proiectul legii cu privire la magazinele sociale asigură suficient respectarea principiului transparenţei şi asigură insuficient respectarea principiilor participării şi responsabilizării, se subliniază în informaţia CAPC.

Proiectul de lege respectiv este conform Constituţiei Republicii Moldova, legislaţiei corelative şi corespunde parţial standardelor internaţionale. Prevederile din proiect dezvoltă normele constituţionale cuprinse în art.47 alin.(1) din Constituţia Republicii Moldova ce se referă la asigurarea persoanelor cu hrană, or, statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea şi bunăstarea, lui şi familiei lui. La fel, acestea întăresc obligaţiile statului, consfinţite în Constituţie, de a ocroti familia (art.48, art.49), ocrotirea mamei, copiilor şi tinerilor (art.50), protecţia persoanelor cu dizabilităţi (art.51).

De asemenea, în raportul de expertizare se precizează şi despre necesitatea corelării prevederilor proiectului cu normele ce reglementează iniţierea, desfăşurarea şi lichidarea afacerii (activităţii de întreprinzător), precum şi controlul asupra afacerii, stipulate în legislaţia Republicii Moldova. Unele prevederi din proiect contravin principiului autonomiei locale şi legislaţiei ce reglementează administraţia publică locală. Este vorba de atribuirea către APL a competenţelor, fără a prevedea acoperire financiară. În acest sens, un şir de prevederi cuprinse în proiect contravin jurisprudenţei Curţii Constituţionale, ce se referă, în mod special, la autonomia locală şi necesitatea de delegare a competenţelor către APL doar cu condiţia stabilirii resurselor financiare necesare şi suficiente, mai informează CAPC.

Realizarea prevederilor proiectului va avea un impact pozitiv asupra persoanelor social vulnerabile. Beneficiarii legii vor dispune de posibilitatea de a se asigura cu produse alimentare de primă necesitate la un preţ redus, ceea ce în final le va îmbunătăţi „nivelul de trai” – obligaţie a statului ce rezidă expres din art.47 din Constituţie.

E de menţionat că, expertiza a fost realizată în cadrul implementării proiectului „Expertiza vulnerabilităţii proiectelor de acte normative prin prisma drepturilor omului”, susţinut financiar de Apărătorii Drepturilor Civile din Suedia.

L.D.

Cazurile de abuz asupra minorilor vor putea fi denunţate la „Telefonul copilului”

Toate cazurile de abuz asupra copiilor vor putea fi raportate la un număr de telefon special. Linia telefonică va fi inaugurată chiar la începutul acestui an. Astfel, micuţii vor putea nu doar denunţa violenţele la care sînt supuşi, dar vor primi şi consiliere de la specialişti.

La „Telefonul copilului” vor putea apela şi părinţii micuţilor, dar şi cei care vor să comunice despre un caz de violenţă faţă de copii. Serviciul va fi prestat gratuit prin intermediul numărului naţional unic 116-111.

De asemenea, minorii vor putea apela la consilierea specialiştilor şi prin intermediul unei pagini web, dar şi pe reţelele de socializare.

Apelurile vor fi recepţionate 24 de ore din 24, iar serviciul va fi finanţat din bugetul de stat.

Potrivit datelor, 900 de părinţi au fost sancţionaţi în prima jumătate a anului trecut pentru neonorarea obligaţiunilor faţă de copii. Cei mai mulţi dintre ei s-au ales cu amenzi, iar în 14 cazuri, procurorii au cerut instanţei decăderea din drepturile părinteşti.

În primele şase luni ale anului 2013, 295 de minori au devenit victime ale infracţiunilor. În acelaşi timp, este în creştere şi numărul cazurilor de molestare sexuală a copiilor. În această perioadă au fost iniţiate 63 de dosare penale care vizează infracţiuni cu caracter sexual faţă de copii. În 24 de cazuri, abuzurile au fost comise în familie.

Totodată, datele Procuraturii Generale arată că în anul 2013, 34 de copii au devenit victime ale violenţei în familie. La sfîrşitul lunii ianuarie a anului trecut, o fetiţă de doar cinci ani din Leova a murit la spital după ce a fost bătută cu bestialitate de propriul tată. Un alt caz cutremurător a avut loc, în luna februarie, într-un sat din raionul Ialoveni. Un băieţel de nici doi ani a ajuns în stare gravă pe patul de spital, după ce tatăl său l-a bătut crunt, apoi s-a sinucis.

În luna martie, o fetiţă de cinci luni din Bălţi a fost internată cu vînătăi pe faţă şi comoţie cerebrală, după ce a fost lovită de tatăl său. O lună mai tîrziu, alţi trei copii şi mama lor s-au refugiat într-un centru de plasament, după ce au fost bătuţi de concubinul femeii. Iar în luna iulie a anului precedent, un bărbat originar din Pakistan, căsătorit cu o moldoveancă, a fost condamnat la 25 de ani de închisoare pentru că şi-a violat fiica minoră timp de zece ani, dar şi pentru că şi-a bătut cu bestialitate soţia şi ceilalţi trei copii.

Sistemul penitenciar şi societatea civilă – parteneri în activităţile de prevenire a delicvenţei juvenile

Mai mulţi tineri de la Liceul teoretic „Alexandru cel Bun” din oraşul Bender au mers la închisoare, mai exact la Penitenciarul nr.12, Bender. Aceasta nu pentru că au încălcat ceva, ci pentru a afla cum este viaţa după gratii.

Potrivit Departamentului Instituţiilor Penitenciare, acţiunea are drept scop prevenirea şi diminuarea delicvenţei juvenile, şi a fost organizată la iniţiativa instituţiei de învăţămînt, realizarea ei fiind posibilă graţie colaborării strînse dintre instituţiile de detenţie din ţară şi reprezentanţii societăţii civile.

În cadrul vizitei, elevii s-au familiarizat cu modul de viaţă din penitenciar, condiţiile de detenţie, activităţile de educaţie şi asistenţă psihosocială desfăşurate cu deţinuţii. Oaspeţii au vizitat şi camerele de deţinere, curţile de plimbare, birourile de creaţie artistică, biblioteca şi biserica penitenciarului.

De asemenea, tinerii au avut posibilitatea să vorbească cu persoanele aflate în custodia instituţiei şi să afle motivul pentru care acestea au fost private de libertate. Discuţiile purtate cu deţinuţii i-au determinat pe elevi să facă diferenţa între libertate şi detenţie şi să conştientizeze consecinţele pe care le implică încălcarea legii.

La sfîrşitul vizitei, colaboratorii Serviciului activitate educativă, psihologică şi asistenţă socială a penitenciarului, au desfăşurat o oră informativă pentru oaspeţi, cu tematica: „Condiţiile de detenţie în penitenciar şi consecinţele nerespectării legii”. În cadrul acesteia, specialiştii au abordat subiecte precum cauzele, condiţiile favorizante, factorii de risc şi consecinţele juridice şi sociale ale infracţiunilor.

Acest gen de activităţi demonstrează deschiderea sistemului penitenciar către publicul larg şi transparenţa acestuia.

C.D.

Şi deţinuţii se bucură de atmosfera sărbătorilor de iarnă

De atmosfera feerică a sărbătorilor de iarnă se bucură şi deţinuţii. În acest sens, în instituţiile penitenciare din republică se desfăşoară diverse activităţi socio-educative specifice, organizate în scopul de a asigura persoanelor din detenţie o atmosferă festivă, dar şi de a le cultiva respectul faţă de tradiţiile, cultura şi credinţa poporului nostru.

Potrivit Departamentului Instituţiilor Penitenciare, serviciile activitate educativă, psihologică şi asistenţă scocială din cadrul penitenciarelor, în comun cu alte asociaţii obşteşti, organizează în perioada sărbătorilor de iarnă mai multe activităţi culturale, religioase şi artistice.

Astfel, un program special de colinde, urături şi obiceiuri tradiţionale de iarnă se desfăşoară la Penitenciarul nr. 2, Lipcani, Penitenciarul nr.3, Leova, Penitenciarul, nr.5, Cahul, Penitenciarul nr.6, Soroca, Penitenciarul nr.7, Rusca, Penitenciarul nr.8, Bender, Penitenciarul nr.10, Goian, Penitenciarul nr.15, Cricova, Penitenciarul nr.16, Pruncul, Penitenciarul nr.18, Brăneşti.

E de menţionat că în cadrul desfăşurării acestor activităţi, sînt implicate şi persoanele deţinute care vor evolua şi cu un concert festiv dedicat sărbătorilor. Astfel de acţiuni au loc în penitenciarele nr. 7, Rusca, nr.11, Bălţi, nr. 3, Leova, nr.4, Cricova, nr.12, Bender.

De asemenea, în toate penitenciarele sînt oficiate slujbe religioase, de către preoţii capelani ai instituţiilor şi alte activităţi specifice acestei perioade (spovedanie, împărtăşanie, slujbe de liturghie).

Precizăm că, de sărbători deţinuţii beneficiază de un meniu mai bogat, iar întrevederile pe care le au cu cei dragi sînt însufleţite de atmosfera Anului Nou şi a Crăciunului. În acest scop, persoanele private de libertate au decorat spaţiile de pe teritoriul penitenciarelor, şi au împodobit tradiţionalul brad.

C.D.

Priorităţile Guvernului pentru anul 2014, în viziunea „Expert-Grup”

În viziunea Centrului analitic independent „Expert-Grup”, Guvernul Republicii Moldova trebuie să aibă în anul 2014 printre priorităţile de bază consolidarea fiscală, indiferent de etapa ciclului electoral. Pentru a asigura stabilitatea finanţelor publice este necesară realizarea reformelor de restructurare a sectorului bugetar şi îmbunătăţirea mecanismului de administrare fiscală, care ar permite creşterea încasărilor bugetare.

Potrivit „Expert-Grup”, semnarea unui memorandum cu Fondul Monetar Internaţional ar putea fi o prioritate imediată a Guvernului, deoarece ar permite garantarea unei siguranţe împotriva eventualelor şocuri externe. De asemenea, va facilita debursarea asistenţei tehnice din partea comunităţii donatorilor. În viziunea experţilor, pe parcursul anului 2014 presiunile din partea Federaţiei Ruse asupra Republicii Moldova ar putea creşte, avînd în vedere eventuala semnare a Acordului de Asociere cu UE, dar şi alegerile parlamentare de la Chişinău.

În acest context, va creşte şi dependenţa de gazul rusesc, iar autorităţile trebuie să tindă spre negocierea unui contract pe termen lung, care să includă un preţ flotant în corespundere cu oscilaţiile pe piaţă. Acest lucru ar permite, pe de o parte, asigurarea unei anumite previzibilităţi în relaţiile cu Federaţia Rusă în domeniul energetic, iar pe de altă parte, ajustarea preţului la tendinţele pieţei care, pe termen lung, au tendinţa să scadă drept urmare a diversificării surselor alternative de energie.

O altă prioritate de politici, în viziunea „Expert-Grup”, trebuie să fie abordarea mai insistentă a problemei datoriei de circa 4 miliarde dolari pentru gazul consumat de către regiunea transnistreană. Pe termen lung, acţiunile necesare ţin de finalizarea lucrărilor la gazoductul „Iaşi-Ungheni” şi interconectarea ulterioară la infrastructura şi piaţa europeană de hidrocarburi, ceea ce va diminua dependenţa de furnizorul rus.

Următorul an va pune la grea încercare şi relaţiile dintre partidele aflate la guvernare, notează experţii independenţi. Menţinerea calmului şi echilibrului în relaţiile reciproce dintre componentele alianţei va deveni din ce în mai dificilă pe măsura apropierii alegerilor parlamentare. În aceste condiţii, există riscul tergiversării sau chiar suspendării implementării unui şir de reforme sistemice.

Un alt risc vizează alimentarea tendinţelor separatiste în unele regiuni ale ţării. În viziunea „Expert-Grup”, pentru a diminua acest risc, autorităţile trebuie să comunice eficient cu populaţia, în mod special cea din zonele rurale, precum şi cu populaţia alolingvă.

Experţii sugerează ca programele investiţionale iniţiate de autorităţi să ancoreze toate regiunile ţării, indiferent de preferinţele electorale şi interesele politice particulare vor contribui la minimizarea riscului proliferării unor eventuale tensiuni sociale, fie la relansarea şi/sau acutizarea tendinţelor separatiste.

Societatea civilă aşteaptă de la 2014 mai multă transparenţă în domeniul justiţiei

În anul 2014, societatea civilă aşteaptă mai multă transparenţă în domeniul justiţiei. Aceasta va duce la o schimbare calitativă a actului de justiţie, susţine directorul Centrului de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO), Sergiu Ostaf, preşedinte al Consiliul Naţional pentru Participare.

Sergiu Ostaf a spus că trebuie să existe mai multă transparenţă şi aceasta înseamnă acces deplin şi facil la toate hotărîrile instanţelor de judecată. Accesul la această informaţie trebuie să se asigure în cîteva minute, nu în cîteva săptămîni, cum este acum. „Astfel am avea un control democratic asupra felului în care se efectuează justiţia în Republica Moldova”, a menţionat expertul.

O altă aşteptare legată de anul 2014 este transparenţa în activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, în activitatea Colegiului de calificare, Colegiului disciplinar şi Colegiului de evaluare. „Este important să avem acces la toate şedinţele şi materialele aferente, încît să fie uşor să găsim informaţiile – care judecători au fost sancţionaţi, cine a fost promovat, care sînt evaluările judecătorilor”, a menţionat expertul.

Un alt obiectiv ce ar trebui să fie realizat în 2014 este transferul definitiv al responsabilităţilor în domeniul gestionării sistemului justiţiei, de la Ministerul Justiţiei către CSM, şi anume Departamentul de Supraveghere Judiciară. „Trebuie să încheiem finalmente procesul de autonomie în cadrul sistemului justiţiei”, a spus reprezentantul societăţii civile.

Sergiu Ostaf se aşteaptă să existe mai multă transparenţă şi în cadrul activităţii Procuraturii Generale. „Deci, dorim mai multă transparenţă în activitatea Procuraturii, în ceea ce priveşte totalizarea strategiilor de învinuire şi rechizitoriu. De asemenea, aşteptăm de la Consiliul Superior al Procurorilor să fie un organ care garantează autonomia şi independenţa în activitatea Procuraturii”, a spus sursa citată.

Referitor la acţiunile de combatere a corupţiei, reprezentantul societăţii civile a relevat că este nevoie de mai multă transparenţă în procesele de achiziţii publice. Potrivit lui, peste 8 miliarde de lei din bugetul de stat se pierd prin diverse iregularităţi la licitaţii publice. „Cetăţeanul nu poate să verifice simplu, prin deschiderea unui site, care sînt ofertele unei licitaţii, cine a fost selectat. Astfel, noi vom putea controla utilizarea banului public şi aceasta va reduce enorm corupţia în utilizarea banului public”, a mai spus Sergiu Ostaf. De asemenea, şi organizarea privatizărilor trebuie să fie un proces transparent, pentru a nu exista speculaţii în acest domeniu.

● La solicitarea cititorilor

Regimul de deţinere în penitenciare

Conform prevederilor Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, indiferent de categoria penitenciarelor, condamnaţii execută pedeapsa în mod succesiv în trei regimuri de deţinere: iniţial, comun şi de resocializare. Conform prevederilor Statutului, aplicarea faţă de condamnat a condiţiilor unui regim de deţinere mai sever, particular sau select nu se admite.

Transferarea condamnatului de la un regim de deţinere la un alt regim de deţinere, în cadrul aceluiaşi penitenciar, se efectuează în temeiul hotărîrii comisiei înfiinţate în penitenciar, din a cărei componenţă fac parte reprezentanţi ai administraţiei penitenciarului, ai autorităţii administraţiei publice locale, ai asociaţiilor obşteşti, specialişti în domeniul psihologiei şi, după caz, alte persoane. În situaţia minorilor, în comisie vor fi incluşi şi reprezentanţi ai autorităţii tutelare. La transferarea condamnatului se iau în considerare personalitatea acestuia, caracteristicile aflate la dosarul personal, stimulările şi sancţiunile nestinse, inclusiv informaţiile privind participarea lui la programele socioeducative şi studii. Transferarea deţinutului de la un regim de deţinere la altul în calitate de sancţiune disciplinară sau ca efect al recunoaşterii acestuia ca violator al regimului de deţinere se efectuează în baza ordinului şefului penitenciarului de aplicare a sancţiunii respective. Decizia privind transferarea de la un regim de deţinere la alt regim de deţinere, precum şi dintr-un penitenciar într-un alt penitenciar de acelaşi tip poate fi contestată de către condamnat în modul stabilit de Codul de executare. Condamnaţii declaraţi violatori ai regimului sînt transferaţi de la regimul comun şi de resocializare la regimul iniţial de detenţie. Transferul ulterior al condamnaţilor în regim comun de detenţie se efectuează la expirarea termenului de acţiune a ultimei sancţiuni disciplinare. Transferul repetat al condamnaţilor la regimul de resocializare nu se efectuează.

În fiecare unitate penitenciară, în funcţie de categoria acesteia sau de sectoarele existente, regimurile de deţinere existente etc., este elaborat Regulamentul de ordine interioară. Regulile de ordine interioară, drepturile şi obligaţiunile deţinuţilor, măsurile de stimulare şi sancţionare aplicate faţă de aceştia, precum şi restricţiile legitime, care decurg din regimul de detenţie, se afişează în celule, în blocurile de detenţie şi în locuri vizibile pe teritoriul penitenciarului, precum şi se anunţă deţinuţilor sub semnătură. Pe timp de noapte (în orele de la stingere pînă la deşteptare) deplasarea deţinuţilor pe teritoriul penitenciarului, fără permisiune specială, este categoric interzisă.

Controlul şi percheziţia deţinuţilor, încăperilor, teritoriilor aferente zonelor locative şi obiectelor de producere ale penitenciarului pot fi efectuate atît planificat, cît şi inopinat, în modul stabilit de actele normative. Periodicitatea controalelor şi percheziţiilor este determinată de către administraţie, care desemnează şi persoanele responsabile de efectuarea lor. La efectuarea controlului şi percheziţiei sectoarelor locative şi obiectelor de producere nu se admite deteriorarea bunurilor instituţiei, lenjeriei de pat, lucrurilor personale permise spre utilizare, inventarului şi altor obiecte, dacă situaţia nu impune acest lucru. Controlul şi percheziţia zonelor locative şi obiectelor de producere se organizează conform unor planuri concrete, iar rezultatele acestora sînt consemnate în procese verbale. Personalul penitenciar este obligat, cel puţin o dată pe săptămînă, să efectueze examinarea minuţioasă a teritoriului şi a tuturor încăperilor penitenciarului. În toate cazurile în care efectuarea percheziţiei constituie o măsură necesară pentru menţinerea regimului, ordinii şi securităţii în penitenciar, deţinuţii pot fi supuşi percheziţiei corporale, iar lucrurile lor personale - controlului. Deţinuţii care au cauzat pe parcursul detenţiei un prejudiciu material penitenciarului ori altor persoane fizice sau juridice poartă răspundere materială în modul stabilit de lege.

Activităţile de asigurare a ordinii interioare, prevenire şi curmare a încălcărilor de regim şi crimelor din partea deţinuţilor se efectuează de către toate serviciile penitenciarului şi trebuie să includă:

– asigurarea supravegherii permanente a deţinuţilor;

– prevenirea părăsirii neautorizate de către deţinuţi a secţiilor, sectoarelor, zonelor locative sau teritoriului penitenciarului în funcţie de regimul detenţiei;

– asigurarea respectării stricte de către deţinuţi a ordinii interioare şi a regulilor de conduită, precum şi îndeplinirea de către aceştia a obligaţiunilor lor;

– educarea la deţinuţi a respectului faţă de legislaţie şi atitudinii oneste faţă de muncă;

– depistarea şi izolarea la timp a deţinuţilor care au comis încălcări ale regimului de detenţie şi ale regulilor de ordine interioară;

– organizarea lucrului operativ-profilactic privind prevenirea şi curmarea manifestărilor criminale în mediul deţinuţilor.

În cazul izbucnirii în penitenciar a unor situaţii sau evenimente excepţionale, conducătorii acestor subdiviziuni sînt obligaţi să informeze imediat, în modul stabilit, Departamentul Instituţiilor Penitenciare şi să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea securităţii şi ordinii în instituţie.

♦ *Avocatul dvs. la domiciliu*

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

***?** Cunosc o persoană care beneficiază de serviciul cantinei sociale, dar bănuiesc că nu are acest drept. Aş vrea să ştiu cine poate beneficia de aceasta şi care sînt condiţiile de înscriere la o asemenea cantină.*

Domnica Pîntea, mun. Chişinău

Conform art.3 alin.(1) din Legea privind cantinele de ajutor social, de serviciile cantinelor de ajutor social beneficiază următoarele categorii de persoane socialmente vulnerabile ale căror venituri lunare pentru anul precedent constituie 1-2 pensii minime pentru limită de vîrstă:

a) persoanele care au atins vîrsta de pensionare (fară domiciliu, fară susţinători legali, fară venituri sau cu venituri mici);

b) invalizii;

c) copiii pînă la vîrsta de 18 ani (din familiile cu mulţi copii, din cele monoparentale şi din alte familii considerate socialmente vulnerabile în baza anchetei sociale întocmite de organele teritoriale de asistenţă socială).

Potrivit alineatului (2) al aceluiaşi articol, listele persoanelor care beneficiază de serviciile cantinelor de ajutor social sînt întocmite de organele teritoriale de asistenţă socială, în comun cu reprezentanţii organizaţiilor de veterani şi ai altor organizaţii obşteşti, şi sînt aprobate de primării, în alineatul (3) existînd restricţia potrivit căreia, nu beneficiază de serviciile cantinelor de ajutor social persoanele cărora le sînt aplicabile reglementările legislaţiei privind protecţia socială şi reintegrarea profesională a şomerilor.

Articolul 6 alineatul (2) din lege prevede că dreptul la serviciile cantinelor de ajutor social se acordă persoanelor specificate la art.3 alin.(1) prin dispoziţia primarului sau a pretorului, emisă în baza anchetei sociale întocmite de organele teritoriale de asistenţă socială.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(ianuarie 2014, nr. 1(500)

La Nisporeni se vor construi locuinţe pentru specialiştii tineri

Drumuri reparate pe zeci de kilometri, un apeduct care va asigura cu apă potabilă o treime din populaţia raionului, sistem centralizat de canalizare şi noi locuri de muncă pentru tineri. Acestea sînt proiectele la care lucrează, în prezent, administraţia locală din Nisporeni. Preşedintele raionului promite că, în 2014, cetăţenii vor avea o viaţă mai bună.

,,Proiectul Prut-Nisporeni privind asigurarea cu apă potabilă este în derulare. Deja primele lucrări sînt efectuate. S-a procurat un automobil şi s-a reparat clădirea Apă-Canal. Este gata proiectul de execuţie şi, în ianuarie, va fi licitaţia", spune Vasile Bâtcă, preşedinte raionului Nisporeni.

Autorităţile promit că, peste trei ani, apeductul Prut-Nisporeni va fi dat în folosinţă. În prezent, este în curs de realizare şi un proiect de renovare a unui sistem de irigare. Acesta va fi reparat din banii Guvernului American. Cu banii oferiţi de Cehia a fost renovată staţia de iepurare care, timp de 20 de ani, a fost în delăsare, iar apele uzate se revărsau în rîul Bîc.

Un alt proiect realizat cu suportul ONU a permis ca străzile din Nisporeni să fie iluminate pe timp de noapte. În reconstrucţie se află acum şi cinematograful din oraş.

Tinerii din Nisporeni spun că vor să muncească acasă, mai ales că, în spitalul din localitate, a fost adus echipament nou, în grădiniţe şi şcoli au fost create condiţii, iar agenţii economici îşi pot dezvolta o afacere.

În raion va fi deschis un laborator de afaceri pentru tinerii specialişti. Ei vor avea şi un loc de trai la Nisporeni. Terenurile pentru construcţia locuinţelor au fost deja alocate.

Sfaturi pentru siguranța în trafic pe timp de iarnă

Dacă în această perioadă a vacanţei de iarnă sînteţi nevoiţi să conduceţi în condiţii de ninsoare, viscol, ceaţă sau polei, pentru siguranţa deplasării, există cîteva sfaturi bune de urmat:

1. Înainte de a pleca la drum, informaţi-vă temeinic cu privire la condiţiile meteo şi starea drumurilor!
2. Folosiţi corespunzător luminile autovehiculelor.
3. Circulaţi cu viteză redusă atît în localităţi cît şi în afara lor, cînd partea carosabilă este umedă sau acoperită cu polei, gheaţă, zăpadă bătătorită, mîzgă sau are îmbrăcămintea din piatră cubică.
4. În situatia unui carosabil alunecos sau acoperit cu zăpadă, folosiţi ,,frîna de motor".
5. Echipaţi autovehiculul cu anvelope corespunzătoare, cu profil de iarnă. Evitaţi suprapresiunea care scade aderenţa anvelopelor la carosabilul drumurilor.
6. Asiguraţi-vă la schimbarea direcţiei de mers. Oricînd din spate sau din faţă poate apărea un alt autovehicul.
7. Respectaţi limitele legale de viteză.
8. Păstraţi rîndul în coloană şi nu vă hazardaţi în efectuarea unor depăşiri neregulamentare, chiar dacă este o perioadă cu trafic aglomerat.
9. Programaţi călătoriile în aşa fel încît să nu conduceţi în stare de oboseală.
10. Curăţaţi farurile şi blocurile de semnalizare şi folosiţi corespunzător instalaţia de ventilaţie – climatizare.
11. Conduceţi cu multă atenţie şi răbdare!

Drum bun!

Citaţii în judecată

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Talpă (Atrocinici) Aliona în calitate de intervenient accesoriu, pentru data de 17 februarie 2014, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Cralina Svetlana către: Primăria mun. Chişinău, intervenienţi accesorii: Griniuc Vitalie, Talpă (Atrocinici) Aliona şi Zinovschi Victor privind repararea prejudiciului material şi moral.

Judecător Liubovi Brînza

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Vivdici Victoria, a.n. 20.01.1994; Vivdici Olesea, a.n. 31.08.1986; Vivdici Eugenia, a.n. 09.09.1965; Vivdici Victor, a.n. 25.03.1960, pentru data de 28 ianuarie 2014, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318) în calitate de pîrîţi la cererea de chemare în judecată depusă de APLP-54/35 privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ala Malîi

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Lesnic Cristina Valentin, pentru data de 31 ianuarie 2014, ora 12.15, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea APLP-54/35 privind încasarea datoriei.

Judecător Ina Dutca

❖❖❖

Judecătoria Ialoveni solicită prezentarea cet.Vîlcu Vadim, domiciliat: satul Ulmu, Ialoveni, pentru data de 22 ianuarie 2014, ora 8.00, la şedinţa de judecată (or. Ialoveni, str. Prieteniei, nr. 4, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Oleatovschi Liliana privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător C. Creţu

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Spatari Serghei, cu ultimul domiciliu: satul Step-Soci, Orhei, pentru data de 31 ianuarie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea depusă de Cozacenco Ana privind declararea nulităţii absolute a titlurilor de autentificare a dreptului deţinătorilor de terenuri şi obligarea primăriei de a elibera titluri noi pe aceste terenuri.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

❖❖❖

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Panfil Mihail Victor, cu domiciliul: satul Bălăneşti, Nisporeni, pentru data de 29 ianuarie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (or. Nisporeni, str. I. Vodă, nr. 5, sala nr. 4, et. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de Bulicanu Andriana privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Diana Cristian

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Premier Taxi" SRL, cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chişinău, bdul Iuri Gagarin, nr. 10, pentru data de 18 ianuarie 2014, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Panţîr Oleg privind încasarea prejudiciului.

Judecător Nadejda Mazur

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet-lor: Frînea Alexandru şi Frînea Lilia, pentru data de 30 ianuarie 2014, ora 16.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 13), unde va avea loc examinarea cererii de chemare în judecată înaintată de Bomba Galina privind determinarea cotelor-părţi ideale în proprietate comună.

Judecător Radu Ţurcanu

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Vicolaş Ion, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, sectorul Botanica, com. Băcioi, pentru data de 20 februarie 2014, ora 12-00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-3929/13, la cererea depusă de Vicolaş Irina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Svetlana Garştea-Bria

❖❖❖

Judecătoria Drochia, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea obligatorie a cet. Hîţu Vadim, domiciliat: satul Sărăţica Nouă, Leova, pentru data de 30 ianuarie 2014, ora 11.30, la şedinţa de judecată (or. Drochia, str. 31 August, nr. 7, bir. 8) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Prisăcaru Veronica privind desfacerea căsătoriei şi pentru data de 30 ianuarie 2014, ora 11.45, la şedinţa de judecată (or. Drochia, str. 31 August, nr. 7, bir. 8) în cauza civilă intentată de Prisăcaru Veronica privind încasarea pensiei alimentare.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător L. Lupaşcu

ANUNŢ

ÎN ATENŢIA PERSOANELOR JURIDICE ŞI FIZICE, CLIENŢI ŞI PARTENERI AI BC „VICTORIABANK" SA

CIA „ASITO" SA, în calitate de acţionar al BC „Victoriabank" SA, atenţionează Clienţii şi Partenerii BC „Victoriabank" SA despre faptul că după realegerea actualului Comitet de Direcţie al Băncii, toate tranzacţiile Băncii vor fi contestate în instanţele de judecată competente în vederea declarării nulităţii acestora.

În astfel de circumstanţe, răspunderea şi riscurile aferente raporturilor juridice menţionate se pun pe seama persoanelor care decid participarea la aceste raporturi juridice cu Banca.

Acţionar al BC „VICTORIABANK" SA – CIA „ASITO" SA.

ВНИМАНИЮ ЮРИДИЧЕСКИХ И ФИЗИЧЕСКИХ ЛИЦ, КЛИЕНТОВ И ПАРТНЁРОВ ВС „VICTORIABANK" SA

CIA „ASITO" SA, выступая в качестве акционеров BC „VICTORIABANK" SA, предупреждает Клиентов и Партнёров BC „VICTORIABANK" SA о том, что после переизбрания действующего Совета Директоров Банка, все сделки Банка будут оспорены в компетентных судебных инстанциях с целью признания их недействительными.

В сложившихся обстоятельствах, ответственность и риски по указанным правоотношениям ложатся на лиц, принявших решение о вступлении в такие правоотношения с Банком.

Акционер BC „VICTORIABANK" SA – CIA „ASITO" SA.

ÎN ATENŢIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul" publică „Citaţii în judecată" din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasaţi la Chişinău. E de ajuns să expediaţi prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziţiei de plată şi citaţia propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul" poate fi procurat în oficiile „Poşta Moldovei" sau la redacţie.

Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.
Publicaţia periodică **„DREPTUL"**

Află care sînt noile dispoziţii privind calitatea serviciilor medicale

De la 1 ianuarie 2014, instituţiile medicale sînt contractate de către Compania Naţională de Asigurări în Medicină pe baza unui contract-tip modificat. Scopul principal al modificărilor făcute la contract este de a accentua responsabilitatea prestatorilor de servicii medicale pentru nivelul de satisfacţie a pacienţilor şi respectiv, nivelul de încadrare a populaţiei ţării în sistemul de protecţie financiară în caz de îmbolnăvire.

Potrivit contractului-tip, noile pîrghii de control a calităţii serviciilor medicale ţine de prestarea serviciilor medicale în spitale. Astfel, prestatorii vor fi obligaţi să asigure aprovizionarea în timp util a produselor farmaceutice şi stocarea acestora. Măsurile sînt prevăzute pentru a evita procurarea de către pacient a medicamentelor necesare tratamentului în condiţii de spital.

Totodată, contrcatul-tip prevede şi modificări la capitolul utilizării de către instituţiile medicale a banilor din fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală (AOAM). Astfel, reînnoirea bazei tehnico-materiale este obligaţia instituţiei medicale, în primul rînd, ulterior, şi din alte mijloace obţinute în bază legală.

Dacă instituţiile medicale nu vor gestiona banii eficient, vor achita o penalitate în mărime de 0,1% din sumă pentru fiecare zi de utilizare neconformă a banilor publici, se arată în noul contract-tip.

Documentul care prevede noile pîrghii de control a calităţii serviciilor prestate de către instituţiile medicale încadrate în sistemul AOAM a fost aprobat printr-o hotărîre de Guvern, pe 26 decembrie 2013. Acesta a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2014.

Şedinţele din sesiunea de primăvară-vară a Parlamentului vor avea loc în sediul renovat al instituţiei

Şedinţele din sesiunea de primăvară-vară a Legislativului se vor desfăşura în clădirea renovată a Parlamentului. Lucrările de reconstrucţie a sălii de şedinţe au luat sfîrşit. În sala renovată deputaţii se vor expune pe marginea proiectelor incluse în ordinea de zi prin vot electronic.

Jurnaliştii au avut posibilitatea să vadă cum arată după renovare sala de şedinţe a Parlamentului. Mesele sînt din lemn masiv, iar fotoliile din piele naturală. Deputaţii vor avea acces în clădirea Parlamentului cu ajutorul unei cartele. Aceasta va fi utilizată şi pentru votarea proiectelor de pe ordinea de zi.

Pînă în prezent, au fost încheiate lucrările de renovare a sălii de şedinţe, sălile fracţiunilor parlamentare şi birourile consilierilor. Lucrările de renovare mai continuă în blocurile care găzduiesc birourile secretariatului, Sala Europei şi birourile deputaţilor, care sînt gata în proporţie de 80 la sută.

Speakerul Igor Corman a spus că pînă la moment, pentru reconstrucţia clădirii Parlamentului au fost cheltuite 325 de milioane de lei. Pentru anul 2014, în acelaşi scop mai sînt prevăzute încă 34,5 milioane de lei, deşi potrivit lui Corman, pentru definitivarea tuturor lucrărilor mai este nevoie în total de 170 de milioane de lei.

Jurnaliştii nu vor putea urmări şedinţa în plen din sala de şedinţe a Parlamentului. Aceştia se vor afla într-o altă sală, special amenajată pentru presă.

Clădirea Parlamentului a fost devastată în timpul protestelor din 7 aprilie 2009.

Topul instituțiilor ce supun dezbaterilor proiectele de decizii

Cele mai active instituţii în ceea ce priveşte înaintarea pentru dezbateri şi consultări cu publicul a proiectelor de decizii, în anul 2013, au fost Ministerul Economiei (120), Ministerul Afacerilor Interne (88) şi Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei (86).

Aceste date se conţin într-un raport preliminar publicat pe site-ul particip.gov.md.

Printre autorităţile care au înregistrat succese la acest capitol mai sînt: Ministerul Justiţiei (60), Ministerul Finanţelor (50), Ministerul Educaţiei (44), Ministerul Sănătăţii (43), Ministerul Mediului (38), Ministerul Tehnologiei Informaţiei şi Comunicaţiilor (30), Cancelaria de Stat (26). Doar cîteva proiecte de decizii a înaintat pentru dezbateri Biroul Naţional de Statistică, Agenţia Moldsilva, Agenţia Rezerve Materiale, Ministerul Apărării şi Ministerul Transporturilor şi Infrastructurii Drumurilor.

Nici un proiect nu a fost consultat cu publicul de către Agenţia Relaţii Funciare şi Cadastru, Biroul Relaţii Interetnice, Agenţia Turismului, Ministerul Afacerilor Externe şi Integrării Europene, dar şi Centrul Naţional Anticorupţie.

În total, au fost înaintate pentru dezbateri 625 de proiecte, la care au parvenit 34 de propuneri. Cele mai multe propuneri le-a primit Ministerul Sănătăţii.

Preşedintele Consiliului Naţional pentru Participare, Sergiu Ostaf a comunicat că circa 25-30% din subiectele discutate în şedinţele Cabinetului de miniştri nu sînt aduse la cunoştinţa părţilor interesate şi nici nu au fost consultate cu publicul. El a anunţat că va publica un raport la această temă.

Aniversări

Igor ŞEREMET,
doctor în drept, lector superior universitar,
Facultatea de Drept, USM

Mult stimate domnule Igor Şeremet,

Vine o zi cînd sufletul învinge orice umbră de tristeţe, cînd tot ce odinioară vi se părea dificil, dintr-o dată devine incredibil de uşor.

Frumoasa vîrstă la care sînteţi acum ne oferă oportunitatea de a vă adresa un cald şi sincer mesaj de felicitare pentru tot ceea ce reprezentaţi.

Munca, onestitatea, modestia, seriozitatea şi profesionalismul sînt doar unele trăsături ce vă caracterizează.

Vă urăm multă sănătate, fericire, viaţă lungă şi îmbelşugată, bunăstare şi prosperare în familia dumneavoastră. Să vă bucuraţi şi în continuare de respectul colegilor, de aprecierea criticilor obiectivi, de afecţiunea şi dragostea celor apropiaţi.

La Mulţi Ani!

membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul*
şi *Revista Naţională de Drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

CALEIDOSCOP

Mesajele pescuite de pe Internet, la modă. Tot mai mulţi moldoveni transmit celor dragi felicitări de Crăciun preluate

Tradiţia spune că, de Crăciun sau Revelion, oamenii îşi adresează urări şi diferite mesaje de felicitare. În epoca globalizării, puţini se mai obosesc să scrie un mesaj din suflet. Mai ales că Internetul abundă în texte uşor de preluat şi care ajung să fie tirajate la nesfîrşit.

Imaginaţia şi simţul umorului rareori mai sînt folosite acum pentru a scrie un mesaj de felicitare pentru cei dragi. La modă sînt urările rimate, pescuite de pe Internet.

Iată doar cîteva exemple:

„E Crăciun! Este divin! Ne uităm pe geam afară...prin zăpadă Moşul zboară? ...Ni se trage de la vin…”.

„Moş Crăciun cu suflet bun, să v-aducă în ajun, carduri VISA Diamant, carnavaluri pe la Rio, brazilience-n custodie. Haide, gata cu visatul, că s-a ars şi cozonacul!”

Explicaţia ar fi că mesajele clasice sînt plictisitoare. „Sărbători fericite şi un brad cît mai frumos. Să să vină Moş Crăciun cu un Ferrari şi să plece pe jos”, a spus o persoană.

Unii moldoveni spun că problema e şi mai complicată cînd e vorba de SMS-uri:

„Găsesc eu pe undeva un mesaj, de la prieteni, colectez nişte fraze mai frumoase şi le expediez”.

Psihologii susţin că nici un mesaj scurt nu poate înlocui cîteva cuvinte spuse nemijlocit persoanei dragi, fie şi prin intermediul telefonului. „Acestea reprezintă totuşi modalităţi destul de simpliste, pe alocuri banale şi ca rezultat, artificiale, de a ne transmite ideea, de a ura sau de a felicita. Cu toate acestea, ele sînt nişte variante potrivite în cazul relaţiilor de tip nonformal, în cazul relaţiilor mai oficiale”, a declarat psihologul Irina Novac.

Internetul inundă cu mesaje haioase de Crăciun, iar moldovenii apelează tot mai mult la texte preluate.

Cele mai frumoase obiceiuri de Crăciun, din toate colţurile lumii

Crăciunul este sărbătorit în întreaga lume, dar fiecare ţară are tradiţii unice. Unele sînt pline de magie, iar altele par ciudate. Business Insider a făcut o listă cu cele mai frumoase obiceiuri din diferite colţuri ale planetei.

În Austria, tinerii se deghizează într-o creatură demonică, numită Krampus şi cutreieră străzile pentru a-i speria pe copii, dar şi pe adulţi.

Familiile din Norvegia ascund toate măturile în ajunul Crăciunului, pentru ca vrăjitoarele să nu le fure şi să nu le joace feste.

În schimb, estonienii păstrează o tradiţie veche de secole şi anume, de a merge la saună chiar înainte de Crăciun.

Femeile necăsătorite din Cehia află de Crăciun dacă se vor mărita în anul care vine. În ajunul Crăciunului, ele pun o ramură de cireş în apă, iar dacă înfloreşte pînă în ziua sărbătorii, se vor căsători.

Ca şi toţi copiii din întreaga lume, cei din Marea Britanie îi scriu moşului scrisori. Dar în loc să le expedieze prin poştă, micuţii le aruncă în şemineu, sperînd că vîntul le va duce la Polul Nord.

În India, cei care serbează Crăciunul, în loc de brad împodobesc un mango sau un bananier.

Iar în Australia, în această perioadă este vară în toată regula, cu temperaturi de pînă la 29 de grade Celsius. Aici oamenii îşi petrec ziua la plajă, făcînd surfing.

Lucruri pe care nu le știai despre Crăciun

Pentru toţi, Crăciunul este un motiv de bucurie sau măcar de speranţă. Despre el ştie toată lumea, sînt o mulţime de tradiţii şi obiceiuri, unele vechi de cînd Pămîntul, altele abia inventate de cîţiva ani.

Iată ceea ce nu ştiai, cel mai probabil, despre Crăciun, potrivit Random History.com:

1. Cercetătorii norvegieni au o ipoteză cum că nasul roşu al lui Rudof este rezultatul unei infecţii parazitare a sistemului respirator.

2. Germanii au facut primul brad de Crăciun artificial din pene de gîscă vopsite.

3. În anul 350 î. Hr., Papa Iulius I a proclamat ziua de 25 decembrie (Crăciunul pe stil nou) ca dată oficială a sărbătoririi naşterii lui Iisus Hristos.

4. Potrivit „Guiness Book”, cel mai înalt brad de Crăciun a avut 67 de metri înălţime şi a fost expus în centrul comercial Northgate, din Seatle, Washington.

5. Culorile tradiţionale de Crăciun sînt verdele, roşul şi auriul. Verdele a fost, dintotdeauna, un simbol al vieţii şi renaşterii, roşul simbolizează sîngele lui Hristos, iar auriul lumina, bogăţia şi regalitatea.

6. Potrivit datelor actualizate pe Facebook, cele două săptămîni dinainte de Crăciun reprezintă o perioadă foarte bună pentru cupluri... să se despartă. Totuşi, în ziua de Crăciun propriu-zisă, despărţirile sînt extrem de rare.

7. Multe ţări europene cred în spiritele bune şi rele care umbla pe Pămînt în cele 12 zile ale Crăciunului. Mai apoi, ele evoluează în spiriduşi ai lui Moş Crăciun.

8. Bolivienii ţin „Slujba cocoşului” în ajun de Crăciun, unii oameni venind chiar cu înaripatele la biserică. Ei fac acest lucru ca un simbol de credinţă, caci cocoşul a fost prima vietate care a anunţat naşterea Domnului.

9. În Polonia, decoraţiunile de Crăciun în formă de pînză de păianjen sînt foarte populare, căci, potrivit legendei, un păianjen a cusut o păturică pentru pruncul Iisus. De fapt, polonezii consideră păianjenii ca fiind simbol al bunătăţii şi prosperităţii de Crăciun.

10. Vîscul, o plantă atît de folosită în această perioadă, era considerată de druizi sacră, asta pentru că rămînea verde şi făcea fructe iarna, atunci cînd restul plantelor mureau. Ei o tăiau cu cuţite de aur şi nu o lăsau să atingă pămîntul. Considerau că are puterea de a vindeca infertilitatea şi de a ţine răul departe.

11. Ziua de 25 decemrie (Crăciunul pe stil nou) era, în trecut, plină de obiceiuri păgîne. Creştinii, pentru a scapa de acestea, au declarat-o ziua Naşterii Domnului, deşi nu există nici un document clar care să ateste că Iisus s-a născut exact atunci.

12. Moş Crăciun este bazat pe un personaj real, Sfîntul Nicolae din Mira, care a trăit în secolul IV. S-a născut în Patara (Turcia de astăzi) şi este unul dintre cei mai mari sfinţi. Are mai multe icoane decît toţi ceilalţi sfinţi, în afară de Maria. Ilustraţiile străvechi îl înfăţişează stînd drept, serios şi cu o nuia în mînă. Este un simbol al disciplinei şi pedepsirii faptelor rele.

13. Primele decoraţii de Crăciun au fost merele. Aceste fructe îi urmaresc pe oameni în ipostaze religioase importante încă din vechiul testament, caci Adam şi Eva au căzut din rai tot din cauza unui măr.

14. În Germania, Heiligabend, în ajun de Crăciun, se spune că oamenii cu suflet pur pot să audă animalele cum vorbesc şi să le înţeleagă.

15. Unul dintre precursorii lui Moş Crăciun este zeul viking Odin, despre care se spune că zbura pe calul său cu 8 picioare şi împărţea cadouri, dar şi pedepse, copiilor, în funcţie de faptele lor din timpul anului.

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei.

Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia USM. Indice – 21596

Tiraj 4600
Com. 1/sp